



**1η Τακτική Πανηγυρική Σύνοδος  
της 9ης Θητείας της Κυπριακής Παιδοβουλής  
Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2019, 10.00 πμ, Βουλή των Αντιπροσώπων, Λευκωσία**

**Έκθεση της Επαρχιακής Κοινοβουλευτικής Ομάδας Λευκωσίας-Κερύνειας  
για το Θέμα που τιτλοφορείται  
«Η χρησιμοποίηση των Ευρωπαϊκών Κονδυλίων για την μείωση και εξάλειψη της Παιδικής  
Φτώχειας στην Κύπρο»**

Σύμφωνα με στατιστικές έρευνες του 2018, το ποσοστό παιδικής φτώχειας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο κυμάνθηκε στο 24.9%<sup>1</sup>, ποσοστό καθόλου ενθαρρυντικό και αδιαμφισβήτητα ικανό να μας παρακινήσει να δράσουμε.

Η Ευρωπαϊκή ένωση στηρίζει τις Χώρες-Μέλη της με ποικίλους τρόπους, κυρίως με χρηματικές επιχορηγήσεις. Στήριξη παρέχεται σε μεγάλο βαθμό και σε τομείς όπως η εξάλειψη της φτώχειας, η απασχόληση των νέων και η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Μέρος των κονδυλίων προβλέπεται προς χρήση σε προγράμματα, δράσεις και υπηρεσίες σε συνάρτηση με την Ευρωπαϊκή οδηγία του “Investing in children<sup>2</sup>” και του “child guarantee<sup>3</sup>” που αναμένουμε να συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2021-2027<sup>4</sup>. Η επένδυση στα παιδιά αναφέρει μεταξύ άλλων ότι τα παιδιά που μεγαλώνουν μέσα στον κλοιό της φτώχειας έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να παραμείνουν εγκλωβισμένα σε αυτόν κατά την ενήλική τους ζωή, αποξενωμένοι από την κοινωνία, άρα αν δεν αντιμετωπίσουμε την παιδική φτώχεια δημιουργούμε και ενισχύουμε ένα φαύλο κύκλο φτώχειας που κληροδοτείται από γενιά σε γενιά.

Ενώ υπάρχουν κονδύλια που δίνονται συγκεκριμένα για τους νέους όπως είναι: α) το “Erasmus+”, β) το “Youth Employment Initiative”, γ) το “Youth Guarantee<sup>5</sup>”, που ως κυρίαρχο σκοπό τους έχουν να αναπτύξουν δεξιότητες που θα βοηθήσουν τους νέους να έχουν περισσότερες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και να τους εντάξουν έμπρακτα στην κοινωνία,

<sup>1</sup> <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/EDN-20181017-1>

<sup>2</sup> <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1060&langId=en>

<sup>3</sup> <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1428&langId=el>

<sup>4</sup> [https://www.eurochild.org/news/news-details/article/child-guarantee-an-eu-that-helps-fight-child-poverty/?tx\\_news\\_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx\\_news\\_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=206deef8196c7fc12c3763df7f83b1db](https://www.eurochild.org/news/news-details/article/child-guarantee-an-eu-that-helps-fight-child-poverty/?tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=206deef8196c7fc12c3763df7f83b1db)

<sup>5</sup> <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/8376320f-4e7d-11e8-be1d-01aa75ed71a1>



μέχρι στιγμής δεν φαίνεται να υπάρχουν κονδύλια αποκλειστικά για προγράμματα που αφορούν τα παιδιά.

Από την άλλη, κονδύλια για προγράμματα, δομές, υπηρεσίες που αφορούν τα παιδιά μπορούν να αντληθούν από το “Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο” (ESF), από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης [European Regional Development Fund (ERDF)], το European Aid to the Most Deprived (FEAD) και άλλα μικρότερα. Και ενώ τα πιο πάνω αποτελούν ταμεία που απαιτούν συγχρηματοδότηση, υπάρχουν και ταμεία που προσφέρουν επιχορήγηση χωρίς την απαίτηση συγχρηματοδότησης όπως το Easy (Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία) το οποίο χρηματοδότησε και την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την Επένδυση στα Παιδιά.<sup>6</sup>

Υπάρχουν και πολλά άλλα με πιο εξειδικευμένους στόχους και πληθυσμούς, άρα μπορούμε να αντλήσουμε χρηματοδότηση είτε άμεση είτε με συγχρηματοδότηση από το κράτος συγκεκριμένα για κοινωνικά θέματα που περιλαμβάνουν και τα παιδιά.

Μετά την σύντομη αναφορά μας σε Ευρωπαϊκά κονδύλια που μπορούμε ως Κράτος να χρησιμοποιήσουμε για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας, οφείλουμε να θέσουμε τα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Αξιοποιούμε στο μέγιστο που μπορούμε τα Ευρωπαϊκά κονδύλια για να επενδύσουμε στα παιδιά και να μειώσουμε/ να εξαλείψουμε την παιδική φτώχεια;
2. Γίνεται σωστή κατανομή και χρήση των κονδυλίων που αντλούμε;
3. Γίνεται έρευνα για εντοπισμό των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά ώστε με βάση αυτή να δημιουργούμε προγράμματα, δομές και υπηρεσίες;
4. Πως διασφαλίζουμε ότι οι πολιτικές μας όντως βελτιώνουν τη ζωή των παιδιών και καλύπτουν τις ανάγκες τους (όχι μόνο βιολογικές); Αναγνωρίζουμε δηλαδή, και λαμβάνουμε υπόψη, τους ποιοτικούς δείκτες μέτρησης της ευζωίας και κατ' επέκταση της φτώχειας;
5. Αξιολογούμε αν τα προγράμματα που κάνουμε έχουν αποτέλεσμα;
6. Πως διασφαλίζουμε ότι τα προγράμματα και οι πρακτικές μας έχουν διάρκεια; Διασφαλίζουμε τη συνεχή επιχορήγηση από το Κράτος και άλλες πηγές;
7. Πως διασφαλίζουμε ότι όντως όλα τα παιδιά και ειδικά αυτά που είναι στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας έχουν πρόσβαση στις δομές, υπηρεσίες και προγράμματα που προσφέρει το κράτος;

Σημειώνουμε ότι πέραν του κράτους μπορούν να υποβληθούν αιτήσεις για χρηματοδότηση από μικρές επιχειρήσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις και οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, συνεπώς το κράτος πρέπει να ευαισθητοποιήσει τους πιο πάνω φορείς ώστε να

<sup>6</sup> <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/8376320f-4e7d-11e8-be1d-01aa75ed71a1>



χρησιμοποιούν επιχορηγήσεις από την ΕΕ και για θέματα που αφορούν τα παιδιά και για την εξάλειψη της παιδικής φτώχειας ιδιαίτερα.

Όπως προαναφέρθηκε, τα Ευρωπαϊκά κονδύλια μπορούν να στηρίξουν ενέργειες και πρωτοβουλίες για αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας. Εκατοντάδες παιδιά στην Κύπρο αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης αφού προέρχονται από φτώχειες οικογένειες. Το 2018 σύμφωνα, με τη Eurostat, το ποσοστό φτώχειας ήταν στο 25,5%<sup>7</sup>.

Η Κύπρος με βάση το EUROPE 2020 CYPRUS NATIONAL REFORM PROGRAMME 2019<sup>8</sup>:

Έχει κάνει 4 βρεφονηπιακούς σταθμούς οι οποίοι θεωρούμε ότι δεν είναι αρκετοί για να καλύψουν το σύνολο του πληθυσμού ή τουλάχιστον του πληθυσμού που βρίσκεται στο ή κάτω από το όριο της φτώχειας.

Έχει υιοθετήσει το θεσμό της «προίκας του βρέφους» που παρέχει μια πρώτη στήριξη σε νέους γονείς που αντιμετωπίζουν σοβαρές οικονομικές δυσκολίες.

Παρέχει επιδόματα, όπως το επίδομα τέκνου.

Παρέχει ένα πολύ καλό εμβολιαστικό πρόγραμμα που είναι δωρεάν για όλα τα παιδιά.

Επιπρόσθετα, πολλές δημοτικές αρχές λειτουργούν ανοιχτά σχολεία για την ψυχαγωγία των παιδιών μετά το σχολείο.

Στην Κύπρο λειτουργούν κάποια Ολοήμερα σχολεία.

Λειτουργούν προγράμματα ενισχυτικής διδασκαλίας το απόγευμα.

Θεωρούμε ότι το Κράτος πρέπει να αντλήσει περισσότερα κονδύλια και :

1. Να επενδύσει στην πρώιμη παιδική φροντίδα (early child care )<sup>9</sup> με ποιοτικές υπηρεσίες στις οποίες να έχουν πράγματι πρόσβαση όλα τα παιδιά και ειδικά τα παιδιά οικογενειών που είναι στο ή κάτω από το όριο της φτώχειας . Συνεπώς προτείνουμε την επαναλειτουργία και τη δημιουργία περισσότερων βρεφονηπιακών σταθμών ούτως ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες του πληθυσμού που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες, οι οποίοι να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες προς τα παιδιά με στόχο την ανάπτυξή τους και όχι μόνο τη φύλαξή τους. Ενώ θεωρούμε σημαντικό να υπάρχει ένα δομημένο πρόγραμμα για την παροχή των πιο πάνω υπηρεσιών.
2. Να ενισχύσει τη συνεργασία ανάμεσα σε Υπουργείο Παιδείας και Υγείας για τα παιδιά 0-6 ώστε να γίνεται έγκαιρη διάγνωση μαθησιακών, αναπτυξιακών και άλλων δυσκολιών μέσα

<sup>7</sup> <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/EDN-20191017-1>

<sup>8</sup> <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2019-european-semester-national-reform-programme-cyprus-en.pdf>

<sup>9</sup> <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1060&langId=en>



και από τη δημιουργία εξειδικευμένου διαγνωστικού κέντρου (σημείο που έχει προταθεί και στην Στρατηγική του Υπουργείου Υγείας για την εφαρμογή του Δικαιώματος του παιδιού στην υγεία)<sup>10</sup>

3. Να στοχεύσει στην μετατροπή όλων των σχολείων σε ολόημερα με στόχο την παροχή δημιουργικών δραστηριοτήτων προς τα παιδιά κατά τις απογευματινές ώρες
4. Να επενδύσει στην δημιουργία προγράμματος προσφοράς πρωινού και μεσημεριανού (στα ολόημερα) με τρόπο που να μην στιγματίζονται τα παιδιά που λαμβάνουν δωρεάν γεύματα.
5. Να προσλάβει και να εκπαιδεύσει περισσότερους κοινωνικούς λειτουργούς, μέσα από την εξοικονόμηση κρατικών κονδυλίων που θα επιτευχθεί μέσω της χρήσης Ευρωπαϊκών κονδυλίων.
6. Να επενδύσει στη δημιουργία δομών, στελεχωμένων με εξειδικευμένο προσωπικό, που θα παρέχουν συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη στα παιδιά.
7. Να αντιμετωπίσει τη της γονεϊκή ανεργία και μέσα από τη δημιουργία δομών που αναφέρονται στο σημείο 1 και μέσα από την παροχή κινήτρων από το κράτος στις εταιρίες να προσφέρουν βρεφονηπιοκομική φροντίδα στα παιδιά των εργαζομένων σε αυτές.
8. Να διασφαλίσει ότι οι πολίτες έχουν πρόσβαση στα κατάλληλα μέσα για να μπορούν να απολαύσουν τις υπηρεσίες που τους προσφέρει. Ενώ το κράτος και οι δημοτικές αρχές προσφέρουν ποικίλα προγράμματα απασχόλησης των παιδιών κατά τις απογευματινές ώρες (όπως τα ανοιχτά σχολεία που προσφέρουν μουσική, χορό, τέχνες, αθλήματα) δεν διασφαλίζεται ότι τα παιδιά έχουν ουσιαστικά πρόσβαση σε αυτές (όπως μεταφορικό μέσο).
9. Να επενδύσει στην επαρκή ενημέρωση των πολιτών για τις κρατικές παροχές, υπηρεσίες και δομές.

Όπως προαναφέρθηκε, είναι απαραίτητη η έρευνα για να εντοπίσουμε τα προβλήματα και τις ανάγκες των παιδιών και ειδικότερα αυτών που βιώνουν τη φτώχεια. Ακολούθως πρέπει να διερευνούμε τους τρόπους που θα χτίσουμε μια στρατηγική, που θα οργανώσουμε μια δομή και θα δημιουργήσουμε υπηρεσίες προς τα παιδιά για καλύτερη κατανομή των χρημάτων και διασφάλιση της προσβασιμότητας τους από τα παιδιά. Τέλος, θα πρέπει οι ίδιες οι υπηρεσίες να τυγχάνουν τακτικής αξιολόγησης για να επιβεβαιώνεται η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητά τους.

Επιπρόσθετα, θεωρούμε απαραίτητο να έχουμε ερευνητικά και επίσημα στατιστικά δεδομένα συγκεκριμένα για το παιδί και όχι μόνο για τις οικογένειες, όσον αφορά την ευζωία, την ικανοποίηση από τις κρατικές υπηρεσίες, την ποιότητα διαβίωσης κλπ.

<sup>10</sup> <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1060&langId=en>



Συγκεκριμένα για ερευνητικούς σκοπούς, μπορούμε ως κράτος να αντλήσουμε κονδύλια όπως τα FP7 (Research Projects under Framework Programs<sup>11</sup>).

Επίσης μπορούμε ως Κράτος να χρησιμοποιήσουμε ερευνητικά εργαλεία και καλές πρακτικές από άλλες Χώρες-Μέλη και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, όπως το “Childonomics»<sup>12</sup>

Ολοκληρώνοντας, θα θέλαμε να επαναλάβουμε και να τονίσουμε τη σημασία της δημιουργίας ενός Μηχανισμού Αξιολόγησης, άρτια καταρτισμένου, για να αξιολογεί τις ανάγκες που υπάρχουν, με κυριότερο σκοπό τη δημιουργία κατάλληλων υπηρεσιών που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των παιδιών. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να είναι προσβάσιμες από όλα τα παιδιά, έτσι ώστε να διασφαλίζεται το ότι χρησιμοποιούνται από όλους όσους τις έχουν ανάγκη. Σε αυτό το σημείο, με τη δημιουργία του παραπάνω Μηχανισμού, είναι απαραίτητο να υπάρχουν ξεχωριστά στατιστικά στοιχεία για την Παιδική Φτώχεια, που να συμπεριλαμβάνουν και ποιοτικούς δείκτες. Αυτό κρίνεται άμεσα υλοποιήσιμο, εφόσον όπως προαναφέρθηκε, υπάρχουν κονδύλια για αξιοποίηση αποκλειστικά στον τομέα της έρευνας.

Το θέμα της Παιδικής Φτώχειας είναι ιδιαίτερα λεπτό και πρέπει να δεχθεί ανάλογης μεταχείρισης. Με τη σωστή χρήση των κονδυλίων, ένα ξεκάθαρο πλαίσιο στο οποίο θα κινούμαστε, και συνεχή έρευνα και αξιολόγηση, είμαστε βέβαιοι ότι μπορούμε ως κράτος να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά την Παιδική Φτώχεια.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας.

---

<sup>11</sup> <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/8376320f-4e7d-11e8-be1d-01aa75ed71a1>

<sup>12</sup> <https://www.eurochild.org/projects/childonomics/>



### **Παιδοβουλευτές**

1. Άννα Θεοδώρα Χαραλάμπους
2. Μάνος Χ χαραλάμπους
3. Θεοδώρα Χαραλαμπίδου
4. Χριστίνα Μιλτιάδους
5. Άρθουρ Τοροσιάν
6. Γιώργος Παουλής
7. Χλόη Συρίμη
8. Ελένη Ιακώβου
9. Σοφία Χριστοφή
10. Κρίστια Δημητρίου
11. Δήμητρα Παυλίδου
12. (Παντελίτσα) Παντελεήμωνη  
Αλεξάνδρου
13. Σάββας Ευαγγέλου
14. Μηλίτσα Αδάμου
15. Νικόλας Δαλίτης
16. Μαρία Ευθυμιάδου
17. Ανδρέας Αθανασίου
18. Στέλιος Χαραλαμπίδης
19. Δημήτρης Τζήκας
20. Ιόλη Σοφοκλέους
21. Μαρίζα Ζωπιάτη
22. Άδωνης Χαραλάμπους
23. Ορέστης Κωνσταντίνου

### **Αναπληρωματικοί**

1. Μαρία Ιακωβίδου
2. Πλαμένα Ιορδάνοβα
3. Ιωάννα Πάριζα
4. Ελένη Φραγκοπούλου
5. Ηλιάνα Ανδρέου
6. Μιχάλης Βασιλείου
7. Στέφανη Ευθυμίου
8. Αλέξανδρος Γιασεμής
9. Λουκάς Μαρκίδης
10. Αθηνά Λεωνίδου
11. Παντελής Βούργιας
12. Ελισάβετ Δημητρίου

### **Παρατηρητές**

1. Δημήτρης Ακύλας
2. Νεφέλη Κυριάκου
3. Μηνάς Θεοδώρου
4. Αλέξανδρος Νικολαΐδης
5. Ανδρέας Γεωργίου
6. Έλενα Νέστωρος
7. Μιχάλης Κυπριανού
8. Έλεν Αντρεσιάν
9. June Ιωάννα Λοϊζίδου
10. Μαλβίνα Κουλέντρου
11. Ήβη Ψιντρού

### **Συντονιστές**

Γεωργία Επιστηθίου  
Χριστιάνα Γρηγορίου  
Μαρία Χριστοδούλου